

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ Д.Ю.Н., ПРОФ.
СУХОНОСА ВІКТОРА ВОЛОДИМИРОВИЧА, Д.Ю.Н., ДОЦ.
ГАРУСТА ЮРІЯ ВІТАЛІЙОВИЧА ТА К.Ю.Н. МИРГОРОД-КАРПОВОЇ ВАЛЕРІЇ
ВАЛЕРІЇВНИ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СИСТЕМОЮ УКРАЇНИ:
КОНЦЕПЦІЯ НОВОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ»¹**

**Соболь Є.Ю., д.ю.н., професор,
Заслужений діяч науки і техніки України**

Нинішній стан економіки України значною мірою обумовлює участь нашої держави в європейському і світовому інтеграційних процесах. Тенденції розвитку економіки впливають на подальший перебіг перетворень в країні, здійснення реформ у всіх сферах, тобто сприяють чи унеможливають їх.

Ринкова економіка вимагає особливої уваги до налагодження в країні потужної та дієвої фінансової системи та адекватного їх законодавчого регулювання. Запорукою економічного зростання в країні є розбудова ефективно функціонуючого та розвиненого фінансового сектору. При цьому необхідно враховувати, що економічний розвиток, з одного боку, зумовлений рівнем розвитку фінансового посередництва і ринку фінансових послуг, з іншого – його забезпечення вимагає підтримання та забезпечення належного рівня фінансової стійкості в країні, що, у свою чергу, базується на ефективному формуванні й розвитку системи фінансового нагляду. Все це обумовлює необхідність комплексного і всебічного дослідження стратегічних засад розвитку фінансового нагляду в країні з урахуванням пріоритетів та цілей соціально-економічного розвитку країни в цілому і фінансового сектору.

З огляду на вище викладене, монографія «Державне управління фінансовою системою України: концепція нової інноваційної моделі» виконана на безперечно актуальну тему, оскільки, незважаючи на існуючі наукові праці із даної проблематики, питання визначення впливу державних органів на фінансову систему України, визначення адміністративно-правових засад діяльності фінансової системи України, проведення порівняльної характеристики суб'єктів управління фінансової системи України, дослідження функціонування організаційно-правового механізму діяльності суб'єктів, що здійснюють управління фінансовою системою України, окреслення адміністративно-правових засад діяльності правоохоронних органів і контролюючих органів, що забезпечують економічну безпеку держави та діяльність судових органів як механізму забезпечення правового регулювання економіки України не були предметом системного вивчення або окремого аналізу та розглядалися лише поверхнево.

Надане на рецензування монографічне дослідження містить достатньо обґрунтовані наукові положення, висновки та рекомендації і є одним із перших в українській науці адміністративного та фінансового права самостійним комплексним науковим дослідженням теоретичних та практичних проблем адміністративно-правового механізму державного управління фінансової системи України. Ознайомившись зі змістом монографії можна зробити висновок, що автори дійсно на підставі аналізу існуючих підходів учених, чинного законодавства України і практики його реалізації, а також проектів нормативно-правових актів визначили сутність та особливості адміністративно-правового механізму державного управління фінансової системи України, а також окреслив напрями його вдосконалення. Зауважимо, що в межах даного наукового дослідження вперше розроблено Концепцію економічної безпеки та Концепцію нової інноваційної моделі державного управління фінансовою системою України. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданнями дослідження.

Фундаментальність та комплексність роботи проявляється у всебічному та поступовому вивченні авторами монографії предмету дослідження. Авторами акцентовано увагу, що в умовах демократичної, правової, соціально орієнтованої держави адміністративне управління фінансовою системою спрямоване на забезпечення насамперед прав і свобод людини та її законних інтересів у сфері акумулювання та розподілу публічних коштів.

Обґрунтовано та доведено, що управління фінансовою системою держави здійснюють Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України та органи місцевого самоврядування. Центральне місце в управлінні фінансами в Україні, як і в будь-якій іншій державі, посідає Міністерство фінансів України, яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику; не менш важливими є також Державна аудиторська служба України, Державна казначейська служба України. Окрім перелічених органів державного управління, фінансова система є об'єктом управління: Державної фіскальної служби України, Рахункової палати, Національного банку України.

Автори дійшли до висновку, що фінансова система як предмет адміністративно-правового регулювання передбачає дослідження: управлінської складової організаційно-правового об'єднання коштів бюджетної та індивідуальних систем, небанківських фінансових установ, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та окремих осіб і громадян; відносин, які виникають у зв'язку з розробленням та прийняттям різного роду публічних та індивідуальних рішень щодо реалізації прав приватних осіб; відносин, пов'язаних із розглядом різного роду скарг на діяльність органів державної влади, для яких фінансова система є безпосереднім об'єктом управління; відносин, пов'язаних із застосуванням адміністративного примусу.

Загалом, викладені в монографії погляди авторів на проблеми функціонування та державного управління фінансовою системою України є достатньо обґрунтовані, зроблені висновки та визначені поняття мають відповідний ступінь наукової новизни. Всебічність зробленого аналізу підтверджується достатньою кількістю використаних авторами наукових, інформаційних та правових джерел.

Знаковим є те, що дана робота є складовою частиною науково-дослідної роботи «Концепція нової інноваційної моделі державного управління фінансовою системою України» (номер державної реєстрації 0118U003582), в межах якої в 2018 році було утворено робочу групу з підготовки проекту закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України», реєстраційний номер № 8157. Окрім цього, науковцями було підготовлено та направлено до Офісу Президента України та Верховної Ради України Концепцію забезпечення економічної безпеки та Концепцію нової інноваційної моделі державного управління фінансовою системою України. Обидві концепції отримали позитивні відгуки та визнані такими, що мають вагоме практичне значення для вітчизняної науки і практики.

Отже, рецензована монографія В.В. Сухоноса, Ю.В. Гаруста та В.В. Миргород-Карпової є результатом актуального, наукового та практично значущого, оригінального дослідження, містить низку нових структурних і змістових елементів та є вагомим внеском у вітчизняне адміністративне та фінансове право і, без сумніву, стане в подальшому корисною як для науковців, так і для практиків.

¹ Сухонос В.В., Гаруст Ю.В., Миргород-Карпова В.В. Державне управління фінансовою системою України: концепція нової інноваційної моделі: Монографія. Суми: Сумський державний університет, 2022. 212с.